

Sportiviteit wint altijd

Utrechtse verenigingen werken samen aan het bevorderen
van het plezier op en om de velden

© 2008 IMI / FCU/EA

Bevorderen van het plezier op en om de velden

Vanuit het convenant *Utrecht Onderweg naar 2016* werken de 33 Utrechtse verenigingen samen aan:

1. Meer vitale verenigingen
2. Meer sportiviteit en respect op en om de velden
3. Meer maatschappelijk betrokken verenigingen

Tijdens de netwerkbijeenkomst van 29 november 2011 spraken de 26 aanwezige verenigingen af om gezamenlijk meer aandacht te besteden aan het bevorderen van het plezier op en om de velden. Er werd besloten om één persoon per vereniging af te vaardigen voor de 'Utrechtse werkgroep Sportiviteit en Respect'.

Op 4 maart 2012 kwam deze werkgroep, met 23 verenigingen, samen. Er werd gesproken over doelstellingen en activiteiten ter bevordering van het plezier op en om de Utrechtse voetbalvelden. Veel goede en creatieve ideeën kwamen ter tafel. Daarnaast leerden de aanwezigen veel van elkaars ideeën, ervaringen en tips.

Een afspraak die meteen door alle aanwezigen gemaakt werd, is dat de verenigingen er voor zorgen dat alle spelers elkaar en de tegenstander voor en na de wedstrijd de hand schudden. Daar is op 10 april 2012 een memo over gestuurd naar alle bestuurders.

Om er voor te zorgen dat ook de andere goede ideeën van de aanwezigen tot concrete actie leiden, richten wij een kleine werkgroep op, die deze ideeën uitwerken. De werkgroep bestaat uit: EDO Utrecht, Sporting '70, VVU Ardahanspor en de projectleider van het Utrechts Totaalvoetbalplan.

Deze werkgroep beschrijft per doelgroep één of meerdere projecten voor seizoen 2012-2013, die bijdragen aan het plezier op en om de velden. De doelgroepen zijn: bestuurders, scheidsrechters, spelers, trainers/coaches en ouders/toeschouwers.

De projecten staan hieronder beschreven. Willen jullie de projecten goed doornemen voor de netwerkbijeenkomst van 15 mei a.s. zodat wij ze dan kunnen bespreken?

Waarom besteden wij gezamenlijk tijd en energie aan het bevorderen van het plezier op en om de velden?

- **Het inzicht dat een veilig en plezierig voetbalklimaat bijdraagt aan het verenigingswezen. Dit zie je terug in ledenaantallen, vrijwilligers, sponsoren en in de sportieve prestaties!**
- Alle Utrechtse verenigingen hebben aangegeven meer aandacht aan dit onderwerp te willen besteden middels het ondertekenen van het Convenant *Utrecht Onderweg naar 2016*.
- Klachten en signalen over verruwing van de voetbalsport landelijk
- Het imago van de Utrechtse voetbalverenigingen
- Groeiende ondersteuningsvraag vanuit verenigingen betreffende Sportiviteit en Respect
- Groeiende aandacht voor Sportiviteit en Respect bij organisaties als: KNVB, VSU, Gemeente Utrecht, FC Utrecht, Hogeschool Utrecht en de Vreedzame Wijk.
- Groeiende aandacht binnen de landelijke politiek voor Sportiviteit en Respect op en om de velden.

Samenvatting van de projecten

Bestuurders: "Project Contact Bestuurders"

Gezamenlijk met de bestuurders een bijeenkomst beleggen om een contactlijst op te stellen en afspraken te maken over het gebruik er van. Door onderling in contact te treden worden incidenten opgelost en vermeden. Daarnaast kan je onderling leuke activiteiten melden en organiseren.

Bestuurders: "Project Beleid Sportiviteit en Respect"

Elke vereniging heeft afspraken binnen de vereniging nodig. Een bijeenkomst organiseren voor de verenigingen die dit beleid nog niet hebben, of voor verenigingen die het willen aanpassen. Hoe maak je afspraken? Hoe implementeer je ze? Hoe zorg je dat ze nageleefd worden? Hoe handel ik wanneer ze niet nageleefd worden?

Scheidsrechters: "Opleiden en Weerbaarheid"

Om een wedstrijd goed te kunnen leiden is o.a. spelregelkennis, toepassen van de regels en weerbaarheid nodig. Gedurende het seizoen organiseren wij gezamenlijk twee BOS-cursussen en twee weerbaarheidstrainingen.

Scheidsrechters: "Eerlijk Handelen"

Naast kennis en vaardigheden is objectiviteit erg belangrijk voor de scheidsrechter. Door middel van een bijeenkomst met bestuurders en een bijeenkomst met scheidsrechters(coördinatoren) bespreken wij hoe wij het 'eerlijk handelen' kunnen bevorderen. Vervolgens maken wij hier afspraken over.

Spelers: "Project Opleiden"

Gezamenlijk jeugdspelers opleiden om de binding en betrokkenheid van de jeugd bij de verenigingen te vergroten. Door middel van scheidsrechterscursussen meer spelregelkennis bijbrengen. Na de cursus verplaatst de speler zich gemakkelijker in de taak van de scheidsrechter, wat invloed heeft op het eigen gedrag van spelers tijdens de wedstrijd. Gezamenlijk 108 jeugdspelers opleiden tot pupillenscheidsrechter en/of spelregelcursus aanbieden.

Trainers/coaches: "Project Overdracht en naleven afspraken"

Trainers en coaches hebben een cruciale rol in het communiceren en handhaven van de afspraken. Alle trainers/coaches houden aan het begin van het seizoen een teambespreking om de afspraken door te nemen. Gedurende het seizoen zien de bestuurders, commissies en trainers/coaches er op toe dat afspraken nageleefd worden.

Ouders/toeschouwers: "Project Toeschouwers achter de Omheining"

De fysieke afstand tussen ouders/toeschouwers en het speelveld/spelers blijkt effectief. Daarom speken wij af dat toeschouwers achter de hekken plaatsnemen. Indien er geen hek is, dan 2 meter achter de zijlijn.

Ouders: "Project Ouders in Ouderraad"

Ouders zijn belangrijk voor de verenigingen. Menigeen vervult een vrijwilligerstaak en is betrokken bij zijn/haar kind en de vereniging. Toch is die betrokkenheid er niet bij iedereen, dus willen wij dit stimuleren. Door een ouderraad op te richten binnen de verenigingen creëren wij meer binding. Ouders kunnen er terecht met klachten en signalen. De ouderraad kan ouderbetrokkenheidsacties organiseren. Kortom de ouderraad als extra schakel tussen het bestuur en de ouders. Tijdens een bijeenkomst leren wij van elkaar hoe je een ouderraad opricht en inricht, wat de voordelen zijn en hoe je het in stand houdt.

*Op pagina 10 staat een globale planning afgebeeld.
Op de volgende pagina's worden de verschillende projecten uitgebreider toegelicht.*

Bestuurders

“Project contact bestuurders”

In het convenant *Utrecht Onderweg naar 2016* staan gezamenlijke uitgangspunten over Sportiviteit en Respect. Deze uitgangspunten, of normen & waarden, zijn vertaald naar 10 Utrechtse Afspraken. Deze staan gedrukt op de posters en flyers ‘Sportiviteit wint altijd’.

Afspraak 5, 6 en 8 zijn van belang voor het ‘project contact bestuurders’:

5. Complimenteer elkaar bij goed gedrag
6. Spreek elkaar aan op ongewenst gedrag
8. Informeer en communiceer als verenigingen onderling

Het onderlinge contact tussen verenigingen zorgt voor het bevorderen van het plezier op en om de velden, omdat:

- op die manier problemen bespreekbaar gemaakt worden
- verenigingen gezamenlijk maatregelen af kunnen stemmen
- het problemen op kan lossen
- zorgt voor onderlinge goede relaties, waardoor incidenten makkelijker en sneller opgelost worden
- het op de langere termijn bijdraagt aan afname van incidenten
- gezamenlijk leuke activiteiten georganiseerd kunnen worden, zoals toernooien, media-aandacht etc.

Bij het ‘project contact bestuurders’ zorgen wij in gezamenlijkheid voor het gemakkelijker maken van onderling contact en voor het bevorderen van onderling contact. Activiteiten die daarbij horen:

- Wij starten het seizoen met een gezamenlijke bbq en een toernooitje voor degene die mee willen doen
- Wij maken een lijst aan van contactpersonen die elkaar kunnen bereiken
- De verenigingen nemen aan de hand van de lijst contact op om signalen door te geven, maatregelen te treffen, incidenten op te lossen en leuke activiteiten te initiëren/communiceren
- De verenigingen communiceren onderling en horen elkaars standpunten en ervaringen aan, om vervolgens in gezamenlijkheid oplossingen te treffen

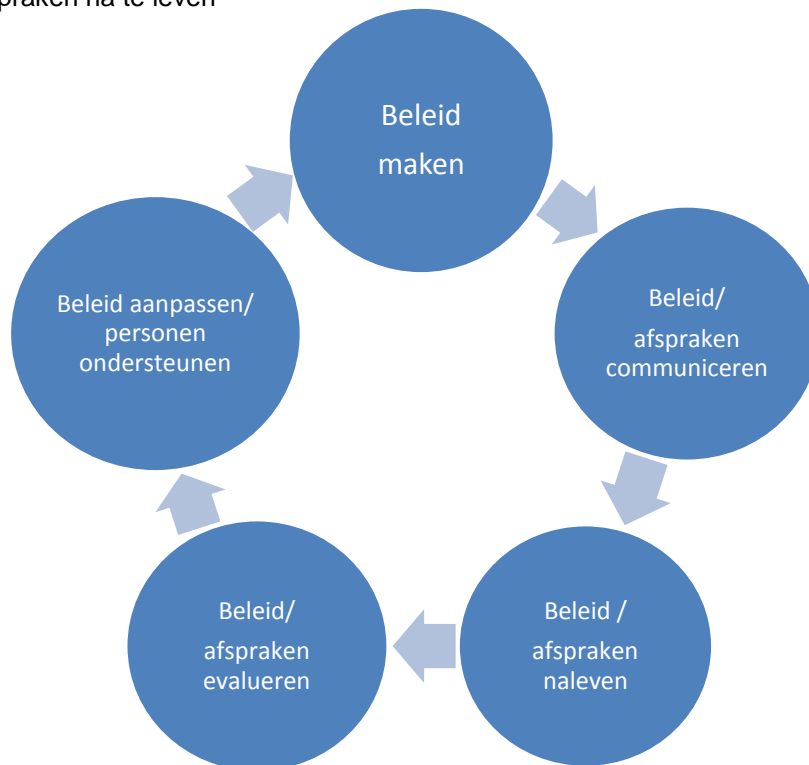
Bestuurders

“Project beleid rondom Sportiviteit en Respect”

Voor elk onderwerp binnen de vereniging is het startpunt een beleidsplan. Betreffende sportiviteit en respect houdt dit in dat bestuurders (samen met de leden) nadenken over wat de normen en waarden zijn van de vereniging. Waar staan wij voor? Wat mag wel? Wat mag niet? Wanneer dit beleid gereed is, is het van belang dat dit door alle leden en vrijwilligers nageleefd wordt. Daarvoor moet er goed over gecommuniceerd worden binnen de verenigingen. Dit gehele proces is van belang om het onderwerp Sportiviteit en Respect serieus te implementeren binnen de vereniging.

Daarom is het belangrijk dat alle verenigingsbesturen:

- Beleid maken op het gebied van Sportiviteit en Respect (voor het draagvlak is het verstandig om leden hierbij te betrekken)
  - o Afspraken (wat mag wel/wat mag niet)
  - o Afspraken toespitsen per doelgroep
  - o Een tucht/sanctiereglement
- Indien nodig het oprichten van een commissie Sportiviteit en Respect
- Indien nodig het oprichten van een tuchtcommissie/ commissie hoor-wederhoor
- Het beleid communiceren en onder de aandacht houden bij de leden
- Het bestuur zelf het goede voorbeeld geeft
- Het bestuur, het trainerskader, de vrijwilligers en de leden er op toe zien dat afspraken nageleefd worden
- Zorgen dat door het bestuur/het kader/de commissie(s)/personen die zich niet aan de afspraken houden aangesproken, dan wel gesanctioneerd, worden
- Nagaan of alle afspraken goed nageleefd worden. Waarom wel/niet?
- Successen communiceren. Gaat het goed? Laat het aan de leden weten!
- Beleid/regels aanscherpen wanneer deze niet blijken te werken
- Personen (trainers/coaches/scheidsrechters/vrijwilligers) ondersteunen die het moeilijk vinden om afspraken na te leven

5

Scheidsrechters

“Project opleiden en weerbaarheid”

Scheidsrechters hebben een leidende rol in het handhaven van de spelregels en daarbij de orde en veiligheid gedurende de wedstrijd. Om hun taak zo goed mogelijk uit te kunnen voeren is het belangrijk dat zij over spelregelkennis beschikken en over de vaardigheden om de spelregels toe te passen tijdens de wedstrijd. Het toepassen van de spelregels loopt soms tegen weerstand van spelers, coaches en toeschouwers op. Het is goed wanneer de scheidsrechters meer weerbaar worden. Een toename van kwalitatief goede scheidsrechters draagt bij aan het bevorderen van het plezier op en om de wedstrijd.

Om deze reden worden in seizoen 2012-2013 de volgende cursussen georganiseerd in Utrecht:

- 2 BOS-cursussen	36 deelnemers vanaf 16 jaar	€ 50,- p.p.	€ 1.800,-
- 2 weerbaarheidscursussen	36 deelnemers vanaf 16 jaar	n.n.b.	

“Project eerlijk handelen”

Iedereen kent voorbeelden over ‘partijdig’ fluitende scheidsrechters. Deze verhalen gaan vaak twee kanten op. Soms zijn verenigingsscheidsrechters genegen om partijdig te fluiten in het voordeel van de thuisclub, omdat hij immers graag zijn eigen club ziet winnen. In andere gevallen wordt er gefloten tegen de thuisclub, omdat de verenigingsscheidsrechter niet als partijdig gezien wilt worden. Ook zijn gevallen van het wegschrijven van rode en gele kaarten bekend. Het is begrijpelijk dat de verenigingsscheidsrechter zich in een spanningsveld bevindt en zijn/haar taak vaak lastiger is dan die van de KNVB-scheidsrechter. Toch is onpartijdigheid en objectief fluiten een van de belangrijkste kenmerken van de scheidsrechter. Daarnaast moeten wij het er over eens zijn dat overtredingen bestraft moeten worden volgens de regels. Wanneer personen straffeloos hun gang kunnen gaan, bestaat het risico dat dit gedrag van kwaad tot erger gaat. Daarnaast zullen anderen dit gedrag kopiëren, waardoor plezier en veiligheid steeds minder worden.

Om die redenen spreken wij met elkaar af dat:

- verenigen hun verenigingsscheidsrechter de mogelijkheid bieden een opleiding te volgen
- verenigen hun verenigingsscheidsrechters begeleiden en ondersteunen
- verenigen er op toe zien dat de verenigingsscheidsrechter objectief fluit. Complimenteer hem indien dit lukt. Spreek hem aan wanneer dit niet het geval is en biedt ondersteuning
- scheidsrechters fluiten objectief en onpartijdig
- scheidsrechters bestraffen overtredingen volgens de regels. Daarbij worden rode en gele kaarten op het wedstrijdformulier vermeld.

Spelers

“Project opleiden”

Het opleiden van jeugdspelers is belangrijk voor de vereniging en het bevorderen van plezier op en om de velden, want:

- het creëert binding van de jeugdspelers met de vereniging
- de jeugd heeft de toekomst: zij zijn de toekomstige vrijwilligers van de vereniging
- de jeugd levert een belangrijke bijdrage aan vernieuwingsprocessen in de vereniging, wat o.a. bijdraagt aan ledenbehoud
- in het geval van scheidsrechterscursussen leren de jongeren de spelregels beter en het creëert meer respect voor de scheidsrechter, wat ten goede komt aan het eigen gedrag in het veld

Daarom organiseren de Utrechtse verenigingen in seizoen 2012-2013 voor de jeugd:

2 Spelregelcursussen organiseren	=	36 jongeren (leeftijd 12+) x € 15,- p.p.	€ 540,-
4 Pupillenscheidsrechterscursussen	=	72 jongeren (leeftijd 12+) x € 15,- p.p.	€ 1.080,-
Totaal	=	108 opgeleide jongeren	€ 1.620,-

Trainers/coaches

“Project overdracht en naleven afspraken”

Trainers/coaches hebben een cruciale positie in het bevorderen van het plezier op en om de velden. Daarom is het van belang dat zij op de hoogte zijn van zowel de Algemene Utrechtse Afspraken als de verenigingsafspraken (komen veelal overeen). Deze afspraken worden via het bestuur doorgegeven aan de trainers/coaches. De trainers/coaches brengen de afspraken over op de spelers en ouders.

Het overdragen en naleven van afspraken draagt bij aan het bevorderen van het plezier op en om de velden, omdat:

- door het maken van afspraken duidelijk is wat er van je verwacht wordt. Wat mag wel, wat mag niet.
- door het maken van afspraken het makkelijker wordt om mensen op gewenst, ongewenst en onacceptabel gedrag aan te spreken
- spelers structuur nodig hebben. Door afspraken te maken wordt er structuur geboden
- spelers en kader een veilige omgeving nodig hebben om hun sport met plezier te kunnen beoefenen. De basis van veiligheid creëren, ligt bij het maken van afspraken

Bij het ‘project overdracht en naleven afspraken’ zorgen de trainers en coaches er voor dat zij de afspraken goed afstemmen en communiceren met hun team(s) en dat deze afspraken consequent nageleefd worden. Dat doen wij door:

- de bestuurders/commissies zorgen er voor dat de afspraken bekend zijn bij de trainers/coaches
- de trainers/coaches houden aan het begin van het seizoen teambijeenkomsten met spelers (en indien nodig de ouders). Op deze bijeenkomst worden de afspraken gemaakt met elkaar. Het gaat hier om praktische afspraken, wedstrijdafspraken, afspraken over omgang met materiaal en de omgang met elkaar.
- Trainers/coaches handelen naar deze afspraken. Complimenteren wanneer het goed gaat. Ze spreken degene die zich niet aan de afspraken houden hierop aan. Ze sanctioneren degene die te ver gaan of zich te vaak niet aan afspraken houden.
- Trainers/coaches worden gecoacht op het handhaven van de afspraken door het bestuur/commissies/jeugdcoördinator
- Trainers/coaches vragen om ondersteuning bij het bestuur/commissies/jeugdcoördinator op het moment dat zij geen oplossing zien voor een situatie

Ouders/toeschouwers

“Project toeschouwers achter de omheining”

Ouders en toeschouwers zijn van harte welkom op de sportparken. Wij waarderen ze voor de betrokkenheid bij de teams, de sfeer tijdens de wedstrijd en eventuele vrijwilligerstaken die zij vervullen. Soms hebben wij ook last van overfanatieke supporters. Zij roepen zaken die niet thuishoren op de velden, hitsen spelers op, bemoeien zich met coachbeslissingen en beledigen de scheidsrechter. Alle verenigingen zijn het er over eens dat dit soort gedragingen niet thuis horen op en om de velden.

Daarom spreken wij het volgende af:

- ouders en toeschouwers staan altijd achter de omheining. Wanneer er geen omheining is, bevinden de ouders/toeschouwers zich 2 meter buiten de lijnen.
- ouders en toeschouwers moedigen alleen aan. Zij coachen niet en leveren vooral geen commentaar op spelers, de coach en de scheidsrechter
- bestuurders, vrijwilligers en leden zien er op toe dat de ouders/supporters zich aan deze afspraken houden
- de ouders en supporters worden op een nette manier aangesproken wanneer zij zich niet aan de afspraken houden

---

“Project ouders in ouderraad”

Om meer betrokkenheid te creëren bij ouders is het raadzaam een ouderraad op te richten binnen de vereniging. De ouderraad kan de volgende taken op zich nemen:

- vormt de schakel tussen (jeugd)bestuur en ouders
- vraagbaak voor andere ouders
- klachten aanhoren van ouders en een bemiddelende rol spelen om de klacht op te lossen
- ouders enthousiast maken voor vrijwilligersfuncties
- ouders aanspreken op gewenst, ongewenst en onacceptabel gedrag
- bijeenkomsten en activiteiten organiseren die voor meer binding en informatievoorziening voor de ouders binnen de club zorgen
- als steward aanwezig zijn bij jeugdwedstrijden

Elke vereniging met jeugd die hier meerwaarde ziet in het oprichten van een ouderraad gaat hiermee aan de gang. Gezamenlijk kunnen wij met de verenigingen die dit willen een bijeenkomst beleggen waarbij wij elkaar van tips voorzien over hoe je een ouderraad opricht, wat de positie/taken van de ouderraad zijn en hoe je de ouderraad in stand houdt. Er zijn al Utrechtse vereniging(en) die hiermee werken, dus zij kunnen hun ervaring delen.

Globale planning seizoen 2012-2013

